

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : min@kum.dk
Web : www.kum.dk

27. maj 2009

Hermed fremsendes endeligt svar på spørgsmål nr. 142 (alm. del), Nordisk Films Biografer, stillet af Folketingets Kulturudvalg den 26. marts 2009.

Carina Christensen

Spørgsmål nr. 142
 (alm. del), Nordisk Films Biografer
 Skrivelse af 26. marts 2009

Svar til Folketingets Kulturudvalg fra kulturministeren.

Spørgsmål:

"Vil ministeren belyse Nordisk Films markedsposition i Danmark og herunder oplyse

- Hvor stor en andel af biografbilletterne bliver solgt i Nordisk Films biografer?
- Hvor stor en andel af biografbilletter til danske film bliver solgt i Nordisk Films biografer?
- Hvor stor en andel af biografbilletter til danske film solgt i Københavnsområdet, sælges af Nordisk Films biografer?
- Hvor stor en andel af de danske film distribueres af Nordisk Film?
- Hvor stor en andel af de danske film som Nordisk Film distribuerer, er produceret af selskaber der er helt eller delvis ejet af Nordisk Film?"

Svar:

Som oplyst i min foreløbige bevarelse den 21. april 2009 har jeg bedt Det Danske Film-institut om at indsamle de nødvendige oplysninger.

Jeg tillader mig her at give en samlet besvarelse af spørgsmål nr. 142, 143 og 144.

Det Danske Filminstitut har overfor mig oplyst følgende:

"På baggrund af de stillede spørgsmål har Filminstituttet fået foretaget en særkørsel hos Danmarks Statistik for året 2008. Det er således ikke muligt at basere besvarelsen på data, der omfatter den gældende filmaftales begyndelsesår - 2007. Filminstituttet vurderer i denne forbindelse, at data fra 2008 giver et dækkende billede af biografmarkedet mv., herunder Nordisk Films markedsposition.

Nordisk Film Biografer omfatter følgende biografcentre:

1. Nordisk Film Biografer

København	Øvrige Sjælland	Fyn og Jylland
Palads	BioCity Hillerød	BioCity, Odense
Imperial	BioCity, Tåstrup	BioCity, Herning
Metropol	Kinopalæet, Lyngby	BioCity, Århus
Dagmar Teatret		Metropol, Århus
Falkoner Biografen		BioCenter, Kolding
		BioCity, Esbjerg
		Grand Teatret, Randers
		BioCity, Aalborg
		Metropol, Aalborg

Nordisk Film Biografer er den største og de facto den eneste landsdækkende biografkæde i Danmark med 17 biografcentre og i alt 116 sale i København, omegnsbyerne i Storkøbenhavn og de største provinsbyer i Danmark. Til sammenligning dækker CinemaxX, som er Danmarks næststørste kæde, 3 biografcentre og 25 sale i København, Odense og Århus. På grund af sin størrelse og markedsvolumen er CinemaxX kæden opgjort for sig selv i det følgende.

2. Nordisk Film Biografers markedsposition i Danmark

BIOGRAF	Nordisk Film	CinemaxX	Øvrige biografer	I alt
Solgte biografbilletter i 2008 (Tallet omfatter kun premierer i 2008)	5,4 mio. (44%)	1,6 mio. (13%)	5,3 mio. (43%)	12,3 mio.
Antal biografer / biografcentre	17 (10%)	3 (2%)	143 (88%)	163
Antal sale i alt	116 (29%)	25 (6%)	278 (64%)	394
Antal sale pr. biograf (snit)	7	8	2	2,4
Antal sæder i alt	17.586 (30%)	6.110 (11%)	34.375 (59%)	58.071
Antal sæder pr. sal (snit)	152	244	136	147
Solgte biografbilletter pr. sæde (snit)	309	264	153	212
Solgte biografbilletter pr. sal (snit)	46.819	64.496	20.761	31.208
Samlet antal titler, der blev forevist i 2008 (% af alle titler)	162 (76%)	130 (61%)	206 (97%)	213
Antal forskellige titler, der vises pr. sal ("turn rate")	14	13	31	25

- Med en markedsandel på 44 % af alle solgte billetter, har Nordisk Film Biografer samlet set den største markedsvolumen i Danmark.
- Nordisk Film Biografer råder over 29% af salene i Danmark og 30% af biograf-sæderne.
- Set i forhold til CinemaxX biograferne er Nordisk Films biografcentre noget mindre med færre sale (7 sale i snit) og færre sæder pr. sal – 152 i gennemsnit, lidt over landsgennemsnittet.
- Aktivitetsniveauet i de to biografkæder er nogenlunde det samme, idet der årligt opsættes 13-14 forskellige titler i hver enkelt af de sale, som kæderne råder over.
- Nordisk Film Biografer har den højeste belægningsprocent af alle biografer med 309 solgte billetter pr. sæde om året. Omvendt sælger CinemaxX med de store sale flere billetter pr. sal.
- Med 162 forskellige titler har Nordisk Film Biografer et noget bredere udbud end CinemaxXs 130 titler. 76% af alle premieretitler, der blev udbudt i 2008, blev vist i Nordisk Films Biografer.
- Oversigten viser også, at den danske biografsektor er stærkt fragmenteret med de to nævnte store biografkæder og en underskov af små og mellemstore biografer i lokalsamfundene og provinsbyerne samt art house biografer i de store byer. De øvrige biografer er hovedsageligt mindre 1-3 sals biografer, men tilsammen dækker de 64% af biografosalene i Danmark og 43% af billetsalget.

3. Nordisk Films markedsposition for så vidt angår danske film

BIOGRAF	Nordisk Film	CinemaxX	Øvrige biografer	I alt
Solgte biografbilletter til danske film i 2008 (Tallet omfatter kun premierer i 2008)	1,57 mio. (38%)	0,43 mio. (10%)	2,11 mio. (51%)	4,11 mio.
Samlet antal danske titler, der blev forevist i 2008 (% af alle titler)	28 (80%)	25 (71%)	35 (100%)	35
Antal forskellige danske titler, der vises pr. sal ("turn rate")	3	3	9	7
Solgte biografbilletter pr. titel pr. biograf (alle titler, snit)	1.972	4.134	178	354
Solgte biografbilletter pr. dansk titel pr. biograf (snit)	3.292	5.671	423	720
Mersalg til danske titler i forhold til alle titler	67%	37%	137%	103%

- Nordisk Films markedsposition i forhold til danske film er en anelse svagere set i forhold til filmudbuddet som helhed (jf. oversigt 2) med en markedsandel på 38% mod 44% for alle film. Det samme gør sig gældende for CinemaxX's vedkommende.
- Nordisk Film premierfører i størrelsesordenen 80% af alle danske film, CinemaxX 71% og kredsen af øvrige biografer alle danske titler, der blev udbudt.
- Nordisk Films tilbøjelighed til at vise danske film afspejler sig også i en høj "turn rate". Hver af Nordisk Films 116 sale viser i gennemsnit 3 forskellige danske titler. Dansk film kommer således generelt bredt ud i Nordisk Film Biografer.
- Det er karakteristisk for alle biografer, at mersalget til danske film er stort – gennemsnittet pr. titel er 103% - danske film sælger mere end dobbelt så mange billetter pr. titel i forhold til det samlede filmudbud. For kredsen af de øvrige biografer er mersalget særligt markant.

4. Nordisk Films markedsposition i København

BIOGRAF	Nordisk Film	CinemaxX	Øvrige biografer	I alt
Solgte biografbilletter i 2008 (Tallet omfatter kun premierer i 2008)	1,90 mio. (59%)	0,78 mio. (23%)	0,57 mio. (17%)	3,25 mio.
Antal biografer / biografcentre	5 (36%)	1 (7%)	8 (57%)	14
Antal sale i alt	32 (50%)	10 (16%)	22 (34%)	64
Antal sale pr. biograf (snit)	6	10	3	5
Antal sæder i alt	5.526 (47%)	3.106 (26%)	3.157 (27%)	11.789
Antal sæder pr. sal (snit)	173	311	144	184
Solgte biografbilletter pr. sæde (snit)	343	253	180	276
Solgte biografbilletter pr. sal (snit)	59.309	78.467	25.862	50.805
Samlet antal titler, der blev forevist i 2008 (% af alle titler)	156 (74%)	119 (56%)	165 (78%)	211
Antal forskellige titler, der vises pr. sal ("turn rate")	11	12	16	13

- Med en markedsandel på 59% af alle solgte billetter, har Nordisk Film Biografer en større markedsandel i København set i forhold til resten af landet.

- Nordisk Film råder over 50% af salene og knap halvdelen af sæderne i København.
- Nordisk Films biografcentre i København er af meget forskellig størrelse fra den store én-sals biograf Imperial med 1.102 sæder til Palads, der omfatter 17 typisk små sale med i alt 2.205 sæder. CinemaxX råder over én enkelt biograf på Fisketorvet med i alt 10 sale og 3.106 sæder.
- Aktivitetsniveauet i de to biografkæder er nogenlunde det samme, idet der årligt opsættes 11-12 forskellige titler i hver enkelt af de sale, som kæderne råder over i København. Det bemærkes, at filmene bliver noget længere "på plakaten" i København sammenlignet med resten af landet, hvor "turn raten" pr. sal er noget højere.
- Nordisk Film Biografer har i København, som på landsplan, den højeste belægningsprocent af alle biografer med 343 solgte billetter pr. sæde om året.
- Med 156 forskellige titler har Nordisk Film Biografer et noget bredere udbud af titler end CinemaxXs 119 titler i København. 74% af alle premieretitel, der blev udbudt i 2008, blev vist i Nordisk Film Biografer i København. Titeludbuddet er noget mere begrænset i København sammenlignet med landet som helhed – som nævnt bliver filmene længere "på plakaten" i København.
- Oversigten viser også, at biografsektoren i København, som på landsplan, er fragmenteret med de to nævnte store biografkæder og 8 mindre biografer, der tilsammen råder over 22 sale og 3.157 sæder.
- København er et vigtigt marked for biografforevisninger. Med ca. 11.800 sæder, svarende til 20% af den samlede kapacitet, dækker København 26% af det samlede billetsalg i Danmark.
- Det Københavnske biografmarked er traditionelt set udslagsgivende for datolægningen af biografpremierer på landsplan.

5. Nordisk Films markedsposition som distributør af danske film på landsplan og i København

Distributør	Nordisk Film	SF-Film	Sandrew Metronome	Scanbox	Øvrige distributører	I alt
Antal titler i distribution	15	7	4	3	6	35
Solgte biografbilletter i alt	1,87 mio. (46%)	0,89 mio. (22%)	0,81 mio. (20%)	0,53 mio. (13%)	3770 (0%)	4,11 mio.
Solgte biografbilletter pr. titel	124.575	127.806	203.126	175.767	628	117.338
Hele landet:						
Forevist i Nordisk Film Biografer	15	7	4	2	0	28
Forevist i CinemaxX	13	7	2	2	1	25
Forevist i øvrige biografer	15	7	4	3	6	35
Antal visningssteder pr. titel (snit)	91	96	82	92	4	76
København:						
Forevist i Nordisk Film Biografer	15	7	4	2	0	28

Forevist i CinemaxX	13	6	2	2	1	24
Forevist i øvrige biografer	14	7	4	3	5	33
Antal visningssteder pr. titel (snit)	6	6	7	5	1	5

- Også som distributør er Nordisk Film på landsplan en stor spiller med 15 titler ud af i alt 35 danske filmpremierer i 2008. De 3 andre store distributører af danske film – SF Film, Sandrew Metronome og Scanbox – har tilsammen premiereført 14 titler. De øvrige distributører har typisk premiereført én titel hver.
- De 15 titler opnåede samlet set en markedsandel på 46% af markedet for danske film, mens antal solgte biografbilletter pr. titel for Nordisk Films vedkommende er noget lavere sammenlignet med de øvrige store danske distributører.
- Filmene, som Nordisk Film distribuerer, distribueres ikke kun til Nordisk Films egne biografer, men forevises i det store hele også af CinemaxX og de øvrige biografer.
- 28 ud af i alt 35 danske premieretitler blev forevist i Nordisk Film Biografer - 7 titler, hvor én enkelt er distribueret af Scanbox og resten af de øvrige distributører, har ikke været premiereført i Nordisk Film Biografer.
- Titelomsætningen – antallet af visningssteder, hvor filmen premiereføres i premiereugen eller ugerne efter – er for de 4 store distributører på et højt niveau med et gennemsnit på 82-96 visningssteder pr. titel.
- I København gør de tilsvarende karakteristika sig gældende. Filmene som Nordisk Film distribuerer i København, når alle biografer i Københavnsområdet.
- Og som på landsplan har (de samme) 7 danske titler, der ikke havde Nordisk Film som distributør, ikke opnået visning i Nordisk Film Biografer i København.

6. Vertikal integration: Produktion, distribution og biografforevisning af danske film

	Produceret af selskaber med NF i ejerkredsen eller NF som koproducent *)	Produceret af andre selskaber	I alt
Antal danske titler, der blev forevist i danske biografer	11	24	35
Antal titler, der blev distribueret af Nordisk Film	10	5	15
Antal titler, der blev distribueret af andre distributører	1	19	20
Antal titler, der forevist i Nordisk Film Biografer	10	18	28

*) Nordisk film ejer dele af: A. Film, Copenhagen Bombay, Fine and Mellow, Maipo Film & Tv-produksjon AS, Matila Röhr Productions Oy, Neofilm, Solar Film Inc. samt Zentropa og har samproduceret med M&M Productions og Stogie Film.

- Nordisk Film var involveret som selskabsejer, medejer eller som koproducent i 11 ud af de 35 danske film, der havde premiere i 2008.

- 10 af filmene blev distribueret af Nordisk Films distributionsenhed – og alle 10 film blev forevist i Nordisk Film Biografer.
- 24 danske film blev produceret uden Nordisk Films involvering. 5 af disse film fik Nordisk Film som distributør – og 18 af filmene blev forevist i Nordisk Film Biografer.

Tallene dokumenterer, at Nordisk Film er markedsdominerende inden for dansk film som biografejer, som distributør, medejer af produktionsselskaber og som koproducent:

- Som biografejer råder selskabet over ca. 30% af biografsalene og biografsæderne og har en markedsandel på 44% af de solgte billetter.
- Som distributør distribuerer selskabet knap halvdelen af alle danske film og har en markedsandel på 46% af markedet for de danske film.
- Som producent er selskabet involveret i produktionen af knap 1/3 af alle danske film.

Det er Filminstituttets vurdering, at der ikke foreligger dokumentation for, at selskabet agerer på en sådan måde, at konkurrencen – og dermed diversiteten i dansk filmproduktion og udbredelsen af danske film - hæmmes. Biograferne, som selskabet råder over, viser et meget bredt udsnit af danske film som premiereføres – også film, som selskabet ikke selv har i distribution - og de film, som selskabet selv har i distribution, er ikke forbeholdt selskabets egne biografer.

Endelig fremgår det af tallene, at Nordisk Films distributionsenhed i overvejende grad distribuerer film, som selskabet har været involveret som ejer, medejer eller koproducent. I sig selv er dette ikke faretruende, så længe de øvrige film i markedet ikke forhindres i at nå deres publikum via en anden distributør.

Det er dog samtidig Filminstituttets vurdering, at situationen rummer en iboende risiko for markedsfejl i den forstand, at Nordisk Film i kraft af sin markedsdominans formentlig har mulighed for at hæmme den frie konkurrence for danske film ved at undlade at sikre en effektiv distribution af egne film til andre biografer og ved at hæmme mulighederne for at andre distributørers film kan finde vej til selskabets biografer.

Filminstituttet har i anledning af den aktuelle debat om emnet taget initiativ til drøftelser med de vigtigste markedsaktører. Det er på denne baggrund instituttets vurdering, at samarbejdet i branchen omkring distribution og premiereopsætninger generelt fungerer, men instituttet følger naturligvis udviklingen tæt.

Filminstituttet har blandt andet konsulteret de væsentlige brancheorganisationer og spurgt om de vurderer, at der behov for en stærkere involvering fra instituttets side eller etablering af et dialogforum, brancheråd eller lignende omkring premiereopsætninger mv. Tilbage meldingen har været, at markedet generelt fungerer, og at organisationerne ikke ser noget behov herfor.

For så vidt angår spørgsmålene om datoerne for biografpremiere og dvd-premiere har Filminstituttet følgende bemærkninger:

Ifølge Filminstituttets vilkår for støtte til spillefilm skal der normalt være minimum 14 dages mellemrum mellem premierer på danske film med overlappende målgrupper. En afvigelse herfra skal godkendes af DFI. Bestemmelsen er indføjet for at sikre de enkelte danske film det bedst mulige marked i den første vigtige tid af filmenes biografiv.

Filminstituttets støttevilkår indeholder ikke bestemmelser om perioden fra biografpremiere til dvd-premierer. Producenten er i henhold til vilkårene forpligtet til at sikre, at filmen får den videst mulige distribution i alle medier.

Der findes ikke et nagelfast bud på hvilke premieredatoer, der giver en given film det bedste biografiv. Det afhænger af en lang række faktorer som fx hvilke amerikanske og danske film, der i øvrigt er i markedet, vejret og den omtale filmen får i medierne og fra mund til mund blandt publikum. Positive forventninger til en fastlagt premiere kan brydes af stærk konkurrence og dårlig omtale – skeptiske forventninger kan brydes, hvis filmen så at sige "rammer plet" blandt publikum.

For børne- og familiefilmene er det dog fortsat overvejende ferietiden i foråret og efteråret, der er attraktive, men også denne tommelfingerregel kan brydes af god omtale og en – i filmmæssig forstand – god sommer med blandet vejr, og hvor der normalt ikke er så mange nye film i markedet. Ferietiden mellem jul og nytår har i de senere år mistet sin betydning som den store biografuge – også for børne- og familiefilmene.

Perioden mellem biografpremiere og dvd-premierer fastlægges af markedets aktører, som nævnt uden Filminstituttets mellemkomst. Perioden er normalt 6 måneder – altså lige snært nok til en biografpremiere i Påsken og en dvd-premiere i efterårsferien, hvis Påsken ligger sent."

Jeg kan henholde mig til det af DFI oplyste.